

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การสงวนหวงห้ามที่ดินบริเวณรอบสนามบินทุ่งชน จังหวัดนครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๒๒(๒)/๓๙๓๕๙ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ราษฎรในท้องที่ตำบลควนกรดอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับที่ดินทำกินและการขอเอกสารสิทธิพื้นที่รอบสนามบินทุ่งชน ซึ่งอำเภอทุ่งสงได้ประกาศหวงห้าม เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๘ จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ โดยที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่บริเวณรอบแปลงที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เลขที่ ๒๔๗/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๔๙๘ เนื้อที่ ๑๑๐ - ๐ - ๑๑ ไร่ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ตรวจข้อเท็จจริงแล้วไม่พบหลักฐานว่าได้ดำเนินการสงวนหวงห้ามโดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกฎหมายใด และได้รายงานให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.ส่วนกลาง) พิจารณาว่า ประกาศดังกล่าวของอำเภอทุ่งสงชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่า ประกาศของอำเภอทุ่งสง เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ได้ขอสงวนหวงห้ามที่ดิน โดยรอบแปลงสนามบินทุ่งชนจำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ นั้น อำเภอทุ่งสงมิได้ดำเนินการตามนัยมาตรา ๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น การประกาศหวงห้ามจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าหน่วยงานของรัฐได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงนี้ตามเจตนารมณ์ของประกาศหวงห้ามดังกล่าว ที่ดินบริเวณนั้นย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ แต่เนื่องจากประเด็นนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงขอหารือว่า ประกาศของอำเภอทุ่งสงดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือข้างต้น โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กองทัพอากาศที่ ๔) และผู้แทนจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด โดยปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ที่ดินส่วนที่เป็นสนามบินทุ่งชนในปัจจุบันกองทัพอากาศไม่ได้ใช้ในราชการทหารและได้ทำหนังสือเพื่อขอคืนแก่กรมธนารักษ์ และเทศบาลตำบลปากแพรกได้ขอเข้าใช้เพื่อก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ส่วนที่ดินบริเวณรอบสนามบินทุ่งชนจำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ ในปัจจุบันได้มีราษฎรบุกรุกเข้าครอบครองทำประโยชน์และเป็นที่อยู่อาศัย อีกทั้งกองทัพอากาศที่ ๔ ยืนยันว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวกองทัพอากาศไม่ได้เข้าใช้ประโยชน์และไม่อยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพอากาศแต่อย่างใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหาหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารคัดลอกข้อความในประกาศของอำเภอทุ่งสง^๑แล้ว เห็นว่า ประกาศอำเภอทุ่งสงดังกล่าวยังไม่มีผลเป็นการสงวนหวงห้ามที่ดินแต่อย่างใด คงเป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการก่อนการสงวนหวงห้ามที่ดินเท่านั้น ทั้งนี้ อำเภอทุ่งสงออกประกาศก็เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ได้ทราบโดยทั่วกันว่าอำเภอทุ่งสงได้สำรวจที่ดินบริเวณที่ระบุไว้ในประกาศและจะดำเนินการสงวนหวงห้ามที่ดินตามกฎหมายต่อไป ดังนั้น ในประเด็นข้อกฎหมายว่าประกาศอำเภอทุ่งสงชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณา ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ได้ความว่า ที่ดินบริเวณรอบสนามบินทุ่งชนนั้นยังมิได้มีสวนราชการใดเข้าใช้ประโยชน์อันจะทำให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามมาตรา ๑๓๐๔ (๓)^๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ดินบริเวณดังกล่าวจึงเป็นเพียงที่ดินรกร้างว่างเปล่าตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑)^๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น

ลงชื่อ พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑

ประกาศอำเภอทุ่งสง

เรื่อง ขอสงวนที่ดินเพื่อไว้ใช้ประโยชน์ทางราชการทหาร

ด้วยอำเภอได้รับหนังสือจากจังหวัดแจ้งว่า กองทัพบกมีนโยบายที่จะขยายหน่วยทหารในกองทัพนครที่ ๔ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจากการเจ้าหน้าที่สำรวจของกองทัพนครที่ ๔ ได้ทำการสำรวจที่ดินในพื้นที่ขอสงวนเพื่อทหารรวม ๓ แห่ง คือ

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) พื้นที่สนามบินทุ่งชน ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง พื้นที่ ๓,๐๐๐ ไร่

ฉะนั้น จึงประกาศให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งจะมีการนำที่ดินขึ้นขอสงวนดังกล่าวข้างต้นได้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๔

(ลงชื่อ) รื่น ช่างสาร

นายอำเภอทุ่งสง

^๒ มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น ตามกฎหมายที่ดิน

(๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

(๓) ทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า ป้อมและโรงทหาร สำนักราชการบ้านเมือง เรือรบ อาวุธยุทโธภัณฑ์

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๕๖